МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ім. В.Г.КОРОЛЕНКА

ХРОНІКА ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ім. В.Г.КОРОЛЕНКА

Інформаційний бюлетень
2005 р. Вип. 1(25)

Харків ХДНБ 2005

ББК 4734 (4Укр) 751.152я5
УДК 020
Х 94

Хроніка Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка: Інформ. бюл. 2005. Вип. 1(25) / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад.: О.П.Кунич, А.М.Перепеча. – Х., 2005. – 28 с.

Видання висвітлює найбільш вагомі події, що відбулися у ХДНБ ім. В.Г.Короленка впродовж січня–березня 2005 р.

Укладачі: О.П.Кунич
А.М.Перепеча

ПЕРЕДМОВА

Бюлетень висвітлює основні події, що відбулися в інформаційній, науковій, культурно-просвітницькій та інших сферах діяльності ХДНБ ім. В.Г.Короленка у січні-березні 2005 р., подано відомості про видавничу продукцію бібліотеки.

Укладачі висловлюють подяку працівникам різних структурних підрозділів бібліотеки за сприяння у підготовці бюлетеня.

Довідки та пропозиції стосовно видання просимо надсилати на адресу:

61003, Харків, ДСП, пров. Короленка, 18,

ХДНБ ім. В.Г.Короленка, науково-методичний відділ.

Тел.: (0572) 731-32-27.

E-mail: nmo@ korolenko. org. ua.

Більш оперативну інформацію про поточну життєдіяльність бібліотеки, події, що станутся незабаром, можна отримати на Web-сайті за адресою: http/korolenko.kharkov.com.

1 ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ім. В.Г.КОРОЛЕНКА: ПОДІЇ, ФАКТИ, КОМЕНТАРІ
(січень-березень)

СІЧЕНЬ

9 січня. Відбувся вечір духовної музики **"Співаю Богу моєму",** присвячений Різдву Христовому. Він був організований відділом масової роботи у великому читальному залі бібліотеки. Шанувальники духовної музики мали змогу познайомитися з хорами харківських храмів: Свято-Іоано-Усекновенського, Свято-Олександрійського, Свято-Іллінського та хором Свято-Покровського чоловічого монастиря. Звучали твори на музику Д.Бортнянського, І.Кравцова, Л.Гаврилець, С.Стельмащука, О.Кастальського, С.Дегтярьова, а також народні обрядові та церковні колядки і щедрівки.

• У відділі іноземної літератури оформлено тематичну виставку **"Від фантастики до сатири",** присвячену 115-річчю з дня народження **К.Чапека.**

12 січня. У відділі масової роботи відкрилась експозиція **"Неперевершений майстер портрета"** до 140-річчя з дня народження В.Сєрова. Експонувалася література, присвячена творчості митця, репродукції з його картин.

• Відбулося чергове засідання Американського клубу за темою **"Цунамі та інші природні катастрофи".**

19 січня. До Дня соборності України відділ масової роботи організував тематичну виставку **"Доленосна подія в історії українського народу".** Експонувалися твори М.Грушев-

ського, І.Франка, М.Костомарова, Г.Хоткевича, С.Петлюри. Окремо були представлені матеріали про діяльність Центральної Ради на шляху соборності України. Один із стендів містив видання сучасних політиків з цих питань.

• Пройшло чергове засідання Американського клубу за темою **"Англійська поезія: Байрон, Бернс, Шеллі".**

20 січня. За участю співробітників відділу масової роботи відбулося чергове засідання Пушкінського клубу **"Бунт сердца и ума...",** присвячене 210-річчю з дня народження О.С.Грибоєдова. Йшлося про маловідомі факти з життя російського письменника, особливості стилю "Горя от ума", відношення літературної еліти XIX ст. до цього твору. Доповідали Т.Крохмальова, І.Коваль, Т.Костова, Л.П'ятак, члени Пушкінського клубу. У виконанні харківських бардів прозвучали пісні на вірші російських поетів XIX ст.

• У відділі масової роботи пройшли літературні читання **"В твоєму імені живу ...",** присвячені 70-річчю від дня народження **Василя Симоненка.** Участь взяли харківський поет М.Козак, літературознавець О.Решетов, член Пушкінського клубу Л.Телепнєва, студенти філологічного факультету Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна.

• У відділі рідкісних видань і рукописів відкрито виставку **"З колекції перших харківських видань: До 200-ліття Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна та його друкарні".**

У складі експозиції – "Риторика" Івана Рижського (1805), перше університетське видання; монографії та підручники; довідкові видання першої половини XIX ст., авторами яких були вчені університету. Також репрезентовано перше повне видання

"Енеїди" І.П.Котляревського (1842), первістки української періодики: "Харьковский Демокрит" (1816), "Український вісник" (1816–1819), "Український журнал" (1824–1825), харківські літературні альманахи та збірники 1820-х–1840-х рр.

21 січня. У залі нових надходжень відбулася "трибуна здоров'я" за темою **"Очищення та саморегуляція організму за системою капіляротерапії О.Залманова".** Керівник програми "Продукти довголіття" О.Ахтирська ознайомила учасників заходу з методикою цієї системи, відповіла на численні запитання.

24 січня. Відділ технічної літератури на замовлення фахівців Інституту патології хребта та суглобів ім. М.І.Ситенка провів день інформації за темою **"Діагностика та лікування опорно-рухового апарату".**

25 січня. У великому читальному залі відділ масової роботи відкрив виставку **"Українська література: від бароко до постмодерну".**

На першому стенді експонувалися твори І.Вишенського, М.Смотрицького, І.Величковського, І.Галятовського, Г.Сковороди, на другому – І.Котляревського, П.Гулака-Артемовського, Г.Квітки-Основ'яненка, Т.Шевченка, Л.Боровиковського, М.Костомарова, П.Куліша, О.Стороженка. На третьому і четвертому стендах – твори М.Старицького, М.Кропивницького, І.Нечуя-Левицького, П.Мирного, І.Карпенка-Карого, І.Франка. Було представлено літературу, присвячену творчості цих письменників.

26 січня. Відбулося чергове засідання Американського клубу за темою **"Проблеми зниження холестерину в крові. Приготування "здорової їжі"**.

ЛЮТИЙ

1 лютого. У відділі іноземної літератури відкрилася тематична виставка **"Міфи народів світу"**.

2 лютого. Пройшло чергове засідання Американського клубу за темою **"Система соціального захисту в США. Пенсії. Страхування. Податкова система"**.

• У читальному залі бібліотекознавства оформлено книжкову виставку з циклу "Знаменні та пам'ятні дати", присвячену 120-річчю з дня народження російського бібліографа Л.Н.Троповського (1885–1944).

4 лютого. У відділі масової роботи відбулася "трибуна вченого" **"Урожайність рослин, способи сівби та норми висіву в умовах Східного регіону"** за участю Г.Посилаєвої, канд. с.-г. наук.

5 лютого. У Німецькому читальному залі відкрилася книжкова виставка за темою **"Moderne deutsche Literatur"**.

7 лютого. В Австрійській бібліотеці оформлено тематичну виставку до 135-річчя з дня народження видатного психолога А.Адлера **"Es ist nichts unwiderstehlicher als die Lockung, den inneren Raum eines Menschen zu betreten"**.

8 лютого. На замовлення працівників Харківської медичної академії післядипломної освіти відділ технічної літератури провів день інформації **"Сучасні технології та прилади медичного обстеження внутрішніх органів".**

9 лютого. Відбулося чергове засідання Американського клубу за темами: **"День Святого Валентина: традиції, подарунки", "Американські кінофільми. Неліцензовані копії. Авторське право".**

9-10 лютого. Співпрацівники відділу технічної літератури взяли участь у 2-й Міжнародній конференції **"Співробітництво для вирішения проблеми відходів",** яка проходила у Харківському національному економічному університеті. Організували захід незалежне агентство екологічної інформації "Екоінформ", Харківський національний економічний університет за сприянням Українського науково-дослідного інституту екологічних проблем та Центру управління промисловими відходами. В конференції взяли участь представники Міністерства екології та природних ресурсів України, Посольства Канади в Україні, Регіональної місії агентства з міжнародного розвитку США в Україні, Білорусії та Молдові, учасники програм Tacis і IATP, понад 300 представників підприємств всіх форм власності, наукових і проектних організацій, вузів, фінансових установ, лізингових компаній, владних структур.

Співпрацівники відділів технічної літератури та інформаційно-бібліографічної роботи оформили тематичну виставку **"Проблеми утилізації небезпечних відходів. Вітчизняний та зарубіжний досвід".**

10 лютого. У читальному залі бібліотекознавства відбулося засідання членів секції науково-методичної роботи

Харківського бібліотечного товариства. Обговорювався "Зведений план науково-методичної роботи бібліотек Харкова та громадських бібліотечних об'єднань на 2005 рік", розроблений співробітниками науково-методичного відділу у співпраці з керівниками методичних служб бібліотек різного відомчого підпорядкування. План прокоментувала О.Кунич, завідувач науково-методичного відділу. Л.Багрянцева, завідувач відділу організації науково-дослідної роботи, повідомила про заходи, що проводитимуться ХДНБ ім. В.Г.Короленка з метою організаційно-методичного забезпечення регіональних наукових досліджень. Виступили також президент Асоціації сучасних інформаційно-бібліотечних технологій, зав. кафедрою Харківської державної академії культури В.Ільганаєва, голова Харківського бібліотечного товариства І.Левченко, інші члени секції.

Було оформлено тематичну виставку "Видання бібліотек м. Харкова", на якій представлено видавничу продукцію, у т.ч. методичні посібники, підготовлені бібліотеками міста впродовж 2004 року.

• Пройшло засідання Пушкінського клубу **"Угас огонь на алтаре",** присвячене Дню пам'яті О.С.Пушкіна.

11 лютого. У залі нових надходжень відбулася презентація бібліографічного покажчика "Історія благодійництва на Харківщині", організована спільно з Харківським музеєм міської садиби. Покажчик представили укладач О.Кравченко, канд. іст. наук, доцент кафедри історії та українознавства Української державної академії залізничного транспорту і С.Голота, заст. директора Харківського музею міської садиби. Бібліотеці було подаровано три примірники нового видання.

14 лютого. Пройшло засідання членів Пушкінського клубу **"Гений чистой красоты...",** присвячене 205-річчю від дня народження А.Керн, чарівної музи поета. Участь взяли пушкіністи, літературознавці, актори харківських театрів, члени клубу авторської пісні.

• Відділ масової роботи відкрив тематичну виставку **"Воєнна політика України в контексті національної безпеки".** Окремий стенд розкривав тему "Україна – НАТО на порозі якісних змін у взаємовідносинах".

15 лютого. Відділом масової роботи була організована зустріч за "круглим столом" **"Політична ментальність українського суспільства".** Вона проходила за участю О.Гавриленка, канд. іст. наук, викладача Харківського національного університету внутрішніх справ, В.Гончаренка, докт. іст. наук, викладача Харківської національної юридичної академії ім. Я.Мудрого, О.Даниленка, канд. соціол. наук, викладача Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна.

• У великому читальному залі відділ масової роботи оформив тематичну виставку **"Народні традиції світу як засіб формування гуманістичних цінностей особистостей".** Були представлені філософські, антропологічні, етнографічні, соціологічні дослідження народних традицій та розкрито їх вплив на утворення й зміни ціннісних орієнтацій людини.

16 лютого. Відбулося чергове засідання Американського клубу за темою **"Служба на флоті (США). Пільги військовим пенсіонерам США".**

21 лютого. У великому читальному залі відкрилася книжкова виставка **"Людина і світ в японській культурі"**, організована відділом масової роботи. На п’яти книжкових стендах було представлено понад 300 примірників (монографії, збірники статей, альбоми ілюстрацій, набори листівок), які висвітлювали неповторну самобутність Країни першого сонця.

Виставка знайомила відвідувачів з історією формування етнокультурних традицій японського народу, його літературою, з образотворчим мистецтвом, розвитком японського театру, кінематографії тощо.

• На базі відділу технічної літератури пройшли заняття студентів Харківської державної академії культури, які детально ознайомилися з інформаційними ресурсами відділу та мали можливість випробувати набуті знання на практиці.

22 лютого. Відділами україніки та автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів проведене засідання "круглого столу" за темою **"Харківський регіональний інформаційний центр: проблеми створення та використання".** Присутніми були фахівці Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна, Харківської обласної універсальної наукової бібліотеки, обласних бібліотек для дітей та юнацтва, Центральної міської бібліотеки ім. В.Г.Бєлінського, Харківської міської спеціалізованої музично-театральної бібліотеки ім. К.С.Станіславського, Харківської наукової медичної бібліотеки, Центру науково-гуманітарної інформації Харківського гуманітарного університету "Народна українська академія", а також співробітники ХДНБ ім. В.Г.Короленка. Учасники "круглого столу" поділилися своїм досвідом у створенні електронних ресурсів краєзнавчого характеру та обговорили перспективи співпраці в межах діяльності Харківського регіонального інформаційного

центру, створеного у ХДНБ ім. В.Г.Короленка за підтримки Міжнародного фонду "Відродження".

• Цього дня розпочав роботу віртуальний семінар **"Сучасні технології обслуговування користувачів бібліотеки: МБА та електронна доставка документів",** організований фахівцями відділів міжбібліотечного абонемента та автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів. Його програма і запрошення до участі були представлені на Web-сайті ХДНБ ім. В.Г.Короленка.

23 лютого. Відбулося чергове засідання Американського клубу за темою **"Науково-популярні видання США: журнал "National Geographic".**

24 лютого. У відділі масової роботи пройшли літературні читання **"Я с улицы, где тополь удивлен...",** присвячені 115-річчю Б.Пастернака. З повідомленнями про його життя і творчість виступили члени Пушкінського клубу. Вірші поета читали В.Н.Гужва, мистецтвознавець, викладач кафедри режисури Харківської державної академії культури та члени Пушкінського клубу С.М.Ємельянова і В.М.Устименко. Харківські барди В.Г.Фоменко і Л.М.Дяченко виконали романси на вірші російських поетів.

• Співробітники відділу технічної літератури організували день патентознавця в межах реалізації проекту інформаційного співробітництва "Взаємодія". Обговорювалися перспективи співпраці відділу з Харківською медичною академією післядипломної освіти та НДІ природних газів, повідомлення "Зміни зборів на патентування об’єктів інтелектуальної власності", представлене Є.С.Стогнієм, патентним повіреним України. За традицією був також

представлений огляд нових джерел інформації, що надійшли до відділу.

БЕРЕЗЕНЬ

2 березня. Пройшло чергове засідання Американського клубу за темою **"Полювання. Ліцензії на відстріл тварин. Екзотичні тварини".**

• У відділі інформаційно-бібліографічної роботи відкрилася книжкова виставка **"Дорогами Європи",** на якій експонувалися понад 30 довідників і путівників країнами та містами Європи.

2-3 березня. Співробітники відділу технічної літератури організували на замовлення керівництва Харківської академії громадського харчування заняття для студентів цього вузу, що мали на меті поглиблення їх інформаційної культури.

3 березня. У Німецькому читальному залі спільно з бібліотекою Ради Європи організовано тематичну виставку **"Frauenleben in aller Vielseitigkeit"** до Міжнародного дня захисту прав жінок світу.

4 березня. У відділі масової роботи оформлено книжкову виставку **"Шевченко: із минулого в майбутнє".** Представлено різноманітні документи, що розкривали життєвий шлях, суспільно-політичні та загально-філософські погляди Великого Кобзаря. Експонувалися поетичні та прозові твори Т.Г.Шевченка, видані різними мовами, репродукції з його картин тощо.

• Цього дня у великому читальному залі відділ масової роботи відкрив тематичну виставку **"Модерн як соціокультурний феномен"**, присвячену Міжнародному жіночому дню 8 Березня. Представлені видання знайомили відвідувачів з особливостями стилю модерн, його онтологічним змістом.

Окремий стенд містив альбоми з репродукціями українських майстрів живопису, що зображали вічний образ жінки у світовому образотворчому мистецтві.

• У читальному залі відділу технічної літератури оформлено тематичну виставку **"Вітчизняні косметичні засоби на службі здоров'я жінки"**, присвячену Міжнародному дню захисту прав жінок світу. Представлені документи відображали напрацювання українських винахідників у галузі косметичних засобів.

• Відбувся авторський вечір харківської поетеси Ліни П'ятак **"Любовь – космическое чудо"**, організований співробітниками відділу масової роботи до свята 8 Березня. Пісні на вірші поетеси виконали члени клубу авторської пісні І.Соловйова, Л.Дяченко, Л.Попова, О.Коляда, А.Бородіна, І.Троїцька.

9 березня. Відбулося чергове засідання Американського клубу за темою **"М'ясні страви: приготування барбекю, соусів".**

10 березня. У відділі рідкісних видань та рукописів відбулася презентація виставки **"Епоха інкунабул. До 550-річчя 42-рядкової Біблії Йогана Гутенберга".** Завідувач відділу І.Лосієвський розповів про початковий період в історії європейського книговидання. Завідувач сектору історії книги

О.С.Рябцева ознайомила учасників презентації з експонатами виставки, серед яких – нюрнберзька Біблія 1475 року, кольорові копії інших інкунабул – німецьких та італійських видань XV ст., що зберігаються у ХДНБ, а також сучасні видання – праці з історії друку XV ст., каталоги та інвентарі найбільших у світі зібрань інкунабул. З виставкою ознайомилися також і гості нашого міста, у т.ч. з Німеччини та Польщі. За її матеріалами харківським ТБ було знято сюжет.

15 березня. У залі нових надходжень відкрилася фотовиставка виробів художньої кераміки **"На рубежах іншої реальності"** харківської художниці Марії Шеваленко. Вона відома і як дизайнер, і як керамістка.

16 березня. Відкрилася тематична виставка **"Духовна місія Ліни Костенко: До 75-річчя з дня народження",** організована відділом масової роботи. Експонувалися твори поетеси, наукові дослідження її творчості.

• Пройшло чергове засідання Американського клубу за темою **"Інфекційні хвороби – грип: симптоми, лікування, профілактика захворювання".**

17 березня. Відбувся літературно-музичний вечір **"Родись второрожденьем тайным...",** організований відділом масової роботи до 65-річчя з дня смерті М.Булгакова. Він проходив за участю письменників, літературознавців, поетів, акторів, читачів бібліотеки. Особливу цікавість викликали повідомлення членів Пушкінського клубу В.Гужви, Т.Чубенко, Т.Стогової, С.Груздєвої, які акцентували увагу на філософських категоріях творчості письменника. Було оформлено книжкову

виставку за темою заходу, виконувалися романси на слова М.Булгакова.

• Цього дня співпрацівники відділу масової роботи взяли участь у науково-методичному семінарі викладачів літератури **"Народні джерела у творчості українських митців слова",** що проходив у Харківському училищі культури. Був підготовлений тематичний перегляд (понад 500 прим.) та огляд літератури на тему "Леся Українка в українській та світовій культурі", представлений завідувачем сектору Л.Хлєстковою.

Освітяни познайомилися з унікальними дореволюційними та найновішими виданнями творів Лесі Українки з фондів ХДНБ, добіркою досліджень творчості геніальної української поетеси.

• На замовлення фахівців Харківського управління Південної залізниці відділ технічної літератури провів день інформації **"Здобутки винахідників в удосконаленні засобів експлуатації та ремонту залізничного транспорту".**

18 березня. На базі відділу технічної літератури проводилися заняття студентів НТУ "ХПІ". Їм було запропоновано огляд первинної та вторинної документації, необхідної при проведенні патентних досліджень, правила користування ДПА до Міжнародної патентної класифікації, надано можливості використати набуті знання на практиці при проведенні пошуку патентних документів за бібліографічними даними.

21 березня. У великому читальному залі відділ масової роботи відкрив тематичну виставку **"Європейська філософія XV–XVII ст.".** Експонувалося понад 500 примірників видань, що відображали філософський спадок гуманістів та мислителів

XVII ст., своєрідність тієї доби, що характеризується значним піднесенням в інтелектуальній сфері, могутнім розвитком науки, появою великої кількості геніальних вчених-енциклопедистів. Увазі читачів пропонувалися твори Піко делла Мірандолі, М.Кузянського, Н.Макіавеллі, Леонардо да Вінчі, Е.Роттердамського, Т.Мора, М.Лютера, Ж.Кальвіна, Р.Декарта, Ф.Бекона, Б.Паскаля.

• У читальному залі відділу іноземної літератури відкрилася тематична виставка **"La poesie est a la fois, l'eperon, l'esperance et l'epreuve du vivant",** присвячена Міжнародному дню поезії.

22 березня. Відбулася читацька конференція **"Зі словом вітальним – до Ліни Костенко",** організована відділом масової роботи з нагоди 75-річчя з дня народження поетеси. З інформацією про творчий та життєвий шлях Л.Костенко виступила Л.Петрова, канд. філол. наук, яка наголосила на багатогранності, цілісності й високій енергетиці слова поетеси.

Книгу "Ліна Костенко: Нарис творчо-світоглядної біографії" (Х., 2004) представив і подарував бібліотеці О.Ковалевський, автор. Харківська поетеса Н.Супруненко читала на конференції вірші Л.Костенко.

22-23 березня. Проходив міжнародний семінар **"Бібліотечне краєзнавство: нові технології".** Він був організований співробітниками відділів україніки, автоматизації бібліотечно-бібліографічним процесів та науково-методичного.

У семінарі брали участь фахівці Російської національної бібліотеки, Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Луганської, Сумської, Харківської, Бєлгородської обласних універсальних наукових бібліотек, Харківської державної академії культури, а також представники найбільших харків-

ських бібліотек. Відкрила і вела семінар В.Мірошникова, заст. директора ХДНБ з наукової роботи.

З доповіддю "Стратегія розвитку бібліотечного краєзнавства в умовах інформатизації" виступила Н.Кушнаренко, д-р пед. наук, професор ХДАК. Тему "Бібліотечне краєзнавство: проблеми і перспективи розвитку" висвітлила О.Алексєєва, ст. наук. співробітник РНБ. Вона також зупинилася на основних завданнях російської програми розвитку ретроспективної національної бібліографії і подарувала організаторам заходу видання своєї бібліотеки. Досвід діяльності Луганської УНБ ім. М.Горького як центру регіональної інформації представила Н.Діда, завідувач інформаційно-бібліографічного відділу цієї книгозбірні. Про видавничу продукцію краєзнавчої тематики Дніпропетровської, Запорізької, Сумської та Харківської обласних бібліотек йшлося у повідомленнях І.Голуб, Г.Нагорної, О.Лінник, Н.Казанцевої, представників цих бібліотек. Співробітники відділу україніки ХДНБ ім. В.Г.Короленка познайомили учасників семінару зі станом та проблемами координації краєзнавчої роботи бібліотек Харківського регіону (виступила провідний фахівець В.Ярошик) та діяльністю Регіонального інформаційного центру, створеного на базі бібліотеки за підтримки МФ "Відродження" (виступила голов. бібліотекар О.Дмитрієва).

Інформаційно насиченим було повідомлення Г.Захарової, завідувача відділу краєзнавчої літератури Бєлгородської ОУНБ, яка особливу увагу зосередила на практиці використання нових інформаційних технологій у краєзнавчій роботі. Вона зазначила, що ця бібліотека формує зведений електронний краєзнавчий каталог у співпраці з Курською та Орловською обласними книгозбірнями, на замовлення держадміністрації підготувала CD "Добро пожаловать на Белгородщину". Г.Журавльова, заст. директора ЦНБ ХГУ ім. В.Н.Каразіна, поділилася думками щодо

перспектив співпраці харківських бібліотек у краєзнавчій діяльності.

У межах семінару відбувся "круглий стіл" на тему **"Сучасні технології краєзнавчої роботи".** Обговорювалися найбільш проблемні питання корпоративного створення інформаційної продукції краєзнавчої тематики, наголошувалося на необхідності розробки нового положення про краєзнавчу роботу бібліотек України тощо.

Цікаві пропозиції стосовно організаційно-методичного забезпечення краєзнавчої роботи висловила Н.М.Титова, директор Дніпропетровської ОУНБ. Схвальний відгук учасників заходу отримала ідея проведення на базі цієї бібліотеки семінару з питань бібліотечного краєзнавства.

Було оформлено виставки "Бібліотечне краєзнавство: стан і перспективи розвитку", "Видавнича діяльність ХДНБ ім. В.Г.Короленка з краєзнавства".

23 березня. Відділом технічної літератури у межах проекту "Взаємодія" для фахівців УкрНДІ природних газів проведено день інформації **"Прогресивні технології у галузі нафто-газової промисловості"**.

На черговому засіданні Американського клубу обговорювалася тема **"Риболовля: рекорди. Страви із жаб".**

• Відбулася "трибуна вченого" **"Вода: проблеми на межі XXI століття"**. Цей захід, організований відділом технічної літератури до Всесвітнього дня води, проходив за участю Т.Колпакової, голов. санітарного лікаря м. Харкова та Л.Мельник, лікаря міської санстанції.

24 березня. Відділ технічної літератури провів "круглий стіл" **"Мобілізація наукового потенціалу в забезпеченні біологічної безпеки України".** Участь взяли провідні фахівці інституту рослинництва ім. В.Я.Юр'єва УААН, НЦ генетичних ресурсів рослин, ХНУ ім. В.Н.Каразіна, ХДПУ ім. Сковороди, ХДУ технології харчування, ХНАУ ім. В.В.Докучаєва, обласного ТВіР, Укр. НДІ лісового господарства, представники наукових організацій та установ міста, студенти вузів. Йшлося про новітні здобутки українських вчених у галузі генетики, селекції, органічного землеробства. Увазі присутніх було запропоновано також розгорнуту тематичну виставку **"Актуальні проблеми аграрної науки"**, організовану за участю інформаційно-бібліографічного відділу.

Захід широко висвітлювався у телепередачі "Сьогодення" та на обласному радіо.

• Відділ масової роботи оформив книжкову виставку **"Україна в світовому театральному просторі: До Міжнародного дня театру".** Експонувалися близько 300 примірників видань про історію розвитку українського театру, театральні школи, видатних представників театрального мистецтва України.

Представлена література засвідчувала, що український національний театр посів належне місце серед європейських театрів. Він став відомим у всьому світі завдяки своїй ліричності, іскрометному гумору, пісенності та естетичній емоційності.

• У залі нових надходжень пройшов поетичний вечір **"Поете, слухай голоси життя людського..."**, в якому взяли участь харківські поети В.Тиличенко, Т.Степалюк, О.Приходько. Літературознавець О.Козир, викладач ХДПУ ім. Г.С.Сковороди розповіла про сучасний стан української поезії нашого

міста, відзначила головні характеристики "харківського тексту". Різнобарв'я харківської поезії захопило присутніх художньою виразністю, неповторною поетичною красою.

25 березня. Відбулося засідання секції з удосконалення каталогів і картотек при вченій раді ХДНБ, на якому було розглянуто питання **"Про шляхи скорочення термінів обробки нових надходжень у відділі алфавітних каталогів".**

28 березня. У читальному залі відділу іноземної літератури відбувся тематичний вечір, присвячений Г.Гейне. Йшлося про життєвий і творчий шлях поета, були прочитані його вірші, експонувалася тематична виставка творів Г.Гейне. Були присутні викладачі та студенти вузів Харкова, читачі бібліотеки.

29 березня. У читальному залі бібліотекознавства відбулося засідання "круглого столу" **"Послуги МБА: сучасний стан та перспективи модернізації",** яке стало продовженням віртуального семінару "Сучасні технології обслуговування користувачів бібліотеки: МБА та електронна доставка документів", що проводився бібліотекою з 22 лютого по 20 березня.

В обговоренні актуальних питань модернізації МБА брали участь фахівці харківських бібліотек різних систем та відомств, а також вчені, інженери-програмісти.

З доповіддю **"Послуги МБА: сучасний стан та перспективи модернізації"** виступила Г.Туркот, завідувач відділу МБА ХДНБ ім. В.Г.Короленка. Аналізуючи сучасний стан МБА, вона наголосила на тому, що традиційні методи надання інформації значно знижують повноту й оперативність забезпечення запитів користувачів, гальмують процеси обслуговування. Нагальним є завдання модернізації служби

МБА, впровадження електронної доставки документів (ЕДД) у роботу бібліотек України і, зокрема харківських. Сучасний МБА за рубежем вже перетворився на галузь електронної доставки документів користувачам. Українські бібліотеки також здійснюють роботу за цим напрямком, однак її розвиток гальмується з різних причин, які доповідачка проаналізувала детально. Вона наголосила також, що ХДНБ ім. В.Г.Короленка вже майже три роки практикує ЕДД на замовлення користувачів.

Організаційні та технологічні питання ЕДД в ХДНБ висвітлила заступник директора Н.Кучерява. Вона розповіла про організацію служби ЕДД, вказала, за яким технічним забезпеченням здійснюється приймання електронних замовлень та відправлення електронних копій користувачам, порушила питання авторського права при функціонуванні МБА і ЕДД, фінансових розрахунків з замовниками електронних копій, взаємодії бібліотек стосовно МБА і ЕДД. Наголошувалося на перспективах розвитку електронної доставки документів в бібліотеці.

Присутні були ознайомлені з основними результатами віртуального семінару, зокрема з електронними повідомленнями, що надходили з бібліотек країни. Серед них особливу увагу викликав лист Л.Коротких, завідувача сектору комплексного обслуговування підприємств і МБА Донецької обласної наукової бібліотеки.

На засіданні виступили: заступник директора Харківського національного університету ім. В.М.Каразіна В.Махонько, адміністратор мережі бібліотек Харківського національного університету внутрішніх справ С.Сополєва. Цікавими були виступи користувачів: В.Колодяжного, канд. техн. наук, докторанта НДІ ІПТМаш О.Мілова, канд. техн. наук, доц., які поділилися своїми думками щодо перспектив ЕДД,

зважаючи на потреби численного контингенту споживачів послуг.

На завершення "круглого столу" учасники одержали "Тимчасову угоду про співробітництво бібліотек м. Харкова у запровадженні електронної доставки документів" з пропозицією обговорити її у своїх бібліотеках та дати відповідь щодо подальшої співпраці.

30 березня. Проведено творчу зустріч **"Український театр у період суспільних трансформацій",** організовану відділом масової роботи з нагоди Міжнародного дня театру. Участь взяли члени Пушкінського клубу, Харківського дворянського зібрання, читачі, які мали змогу почути думку мистецтвознавців з приводу сучасного життя харківських театрів, поспілкуватися з акторами, познайомитися з новинами Харкова театрального.

• У відділі масової роботи відкрилася книжкова виставка **"Нове мислення в науці",** присвячена Дню пам'яті Альберта Ейнштейна. На ній були представлені наукові праці видатного фізика, література про його життя, видання "Ейнштейнівського збірника", іноземна література, присвячена науковій діяльності А.Ейнштейна.

• Відбулося чергове засідання Американського клубу за темою **"Різноманітність ландшафту США. Туристичні маршрути. Національні парки США".**

* * *

Співробітники відділу організації науково-дослідної роботи провели у першому кварталі анкетування 200 респондентів у межах дослідження "Портрет користувача Інтернет-центру ХДНБ ім. В.Г.Короленка".

Відділ масової роботи ініціював віртуальні виставки для користувачів Інтернет. Вони присвячувалися харків'янам, які уславили наше місто: В.Каразіну, Л.Курбасу, І.Мечникову, Д.Яворницькому. На Web-сторінці були представлені унікальні видання з фонду бібліотеки, фотографії та інші документи.

2 ВИДАВНИЧА ПРОДУКЦІЯ ХДНБ ім. В.Г.КОРОЛЕНКА

2.1 Видання, підготовлені співпрацівниками

1 **Бібліотечна** справа. Бібліотекознавство. Бібліографознавство: Звед. кат. нових надходжень до провід. б-к Харкова за 2004 р. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад. Л.В.Глазунова. – Х., 2005. – 100 с.

Вміщено бібліографічну інформацію про документи з бібліотечної справи, бібліотекознавства, бібліографознавства та суміжних галузей (книгознавства, інформатики, документознавства, архівної та музейної справи), що надійшли до 16 провідних бібліотек Харкова за 2004 р. Загалом 424 записи. Вперше представлено дані про електронні аналоги друкованих видань, відображених у каталозі, та режими доступу до них.

2 **Документи** з бібліотекознавства, бібліографознавства та книгознавства у фонді Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка (1859–1917): Каталог / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад.: А.М.Перепеча, Л.В.Глазунова. – Х., 2005. – Вип. 1. – 126 с.

Каталог містить офіційні, наукові, науково-популярні, виробничі та довідкові документи з бібліотекознавства, бібліографознавства і книгознавства, видані у Російській імперії з 1859 по 1917 рр.

3 **Зведений** план науково-методичної діяльності бібліотек – головних методичних центрів та громадських бібліотечних об'єднань Харкова на 2005 рік / Харк. держ. наук. б-ка

ім. В.Г.Короленка, Харк. бібл. т-во; Уклад.: Г.Д.Ковальчук, О.П.Кунич. – Х., 2005. – 20 с.

Дані про основні організаційно-методичні заходи та видавничу продукцію з питань бібліотечної справи.

4 **Славетний** співвітчизник: До 160-х роковин І.І.Мечникова: Кат. вист. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад.: Л.І.Романова, О.М.Христіян. – Х., 2005. – 13 с.

Представлено бібліографічні описи наукових праць та статей про життєвий шлях та внесок І.І.Мечникова в науку.

5 **Сучасні** технології промислової переробки природного газу: Кат. вист. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад. В.О.Кривошей. – Х., 2005. – 48 с.

Подано інформацію до описів винаходів, одержаних ХДНБ протягом 1998–2002 рр.

6 **Український** письменник Валер'ян Поліщук (1897–1937): Бібліогр. покажч. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад. Л.Н.Манова. – Х., 2005. – 130 с.

Видання інформує про художні твори та публіцистику В.Поліщука, а також літературу про його життєвий і творчий шлях.

7 **Харківський** регіональний інформаційний центр ХДНБ ім. В.Г.Короленка: Пам'ятка / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка. – Х., 2005. – 8 с.

Про відкриття у ХДНБ регіонального інформаційного центру для надання користувачам доступу до інформаційних ресурсів органів місцевої влади та самоврядування, громадських, бізнесових, культурних та інших організацій.

* * *

8 **Бібліотекознавство** України (1996–2000) Наук.-допоміж. бібліогр. покажч. / Нац. парламент. б-ка України;

Уклад.: О.О.Гриценко, [Н.І.Вологжина, О.П.Скорик, О.П.Кунич, співробітники ХДНБ]. – К., 2004. – 288 с.

Покажчик, підготовлений за участю співробітників ХДНБ ім. В.Г.Короленка, містить інформацію про видання, що вийшли протягом 1996–2000 років.

3 БІБЛІОТЕКА НА СТОРІНКАХ ВИДАНЬ

Ковальчук Г.І. Книжкові пам'ятки (рідкісні та цінні книжки) в бібліотечних фондах / НБУ ім. В.І.Вернадського, Інститут української книги. – К.: НБУВ, 2004. – 644 с.

Розглянуто основні питання формування, склад і зміст, специфіку опрацювання та збереження фондів стародруків. Представлено дані про роботу ХДНБ за цими напрямками. Рецензент І.Я.Лосієвський, завідувач відділу рідкісних видань і рукописів ХДНБ.

ЗМІСТ

Виробничо-практичне видання

Хроніка Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка

Інформаційний бюлетень
2005 р. Вип.1 (25)

Відповідальний за випуск Л.П.Незнамова, засл. працівник культури України

Редактор Л.К.Суржан

Підписано до друку Формат паперу 60х84/16 4,0 друк. арк.,
3,6 обл.-вид. арк. Папір для множ. апаратів. Тираж 70. Замовлення
Ксерокс ХДНБ ім. В.Г.Короленка, 61003 Харків-3, пров.Короленка,18.